

Amiral Darlan Ce- zayirde öldürüldü

Yirmi yaşında bir Fransız olan katil cinayeti etrafında hiç bir şey söylemek istemiyor

Fransada ufuklar birdenbire karardı!

Almanya işçilik için gitmek istemeyen Fransızların gönüllü ve hattâ gönülsüz olarak Lehistan'da polis hizmetini görmelerine akıl ermez. Bu takdirde Vişî'de Laval hükümetinin de âkibeti pek yakın gibi görünüyor

Yazan: Asum Us

Bir kaç gün evvel Fransız Başvekili Laval'ın Hitler tarafından karargâhında kabul edildiği zaman bu mülakata pek ehemmiyet verilmişti. Bunun sebebi de mülakatın Laval tarafından izhar edilen arzu üzerine vukua gelmiş olduğunun işareti olmasıydı. Fakat sonradan gelen haberler Hitler ile Laval arasında geçen konuşmanın tahmininden fazla ciddi olduğunu ve Alman devlet reisi tarafından Fransız Başvekiline son defa olarak ağır ihtarlar yapıldığını gösteriyor.

Bu habere göre Fransayı ağır âkibetten kurtarmak için, fakat sadece cezayı hafifletmek için bir tek yol kalmıştı; bu da Almanyanın kati surette zaferine yardım edecek bir işbirliğine girmekti. Hitler Laval'a bu teklifi yapıyor: Fransada yeni bir ordu toplamak ve Lehistan'da zabta vazifesini bu orduya ve gerek oradaki Alman işgal kuvvetlerinin serbest kalmasına hizmet etmek, Laval bu maksat için çalışacağına söz vermiş ve şimdi Vişî'de arkadaşları ile bu işi konuşmakta imiş. Hitler son bir tecrübe yapmağa karar vermiş olduğu için Laval'ın muvafakiyetsizliği halinde yeni bir hükümet kurmak bahis mevzuu değildir. Bu takdirde Fransa sadece Almanya'ya bağlı bir memleket haline getirilecektir.

Bu haber doğru mudur? Eğer bu husustaki malumat sadece İngiliz kaynaklarına münhasır kalmış ve tabii olarak ihtiyatla telâkki etmek lazım gelirdi. Halbuki iki gün evvel Vişî radyosu şöyle demiştir:

"Laval arkadaşlarıyla müzakerelerde bulunmaktadır. Matbuat hükümet reisinin Almanya'da yapılacak konuşmalar üzerinde neşriyat yapmakta ve Laval bu defa ki teşebbüsünde muvaffak olamazsa Fransanın bir millet olarak mevcudiyeti, sona ereceğini ve artık Almanya'ya tabi bir bölge gibi idare olunacağını yazmaktadır. Bu defa yapılan tecrübe sonucudur. Hitler Laval hakkında ki fikrini diğer bir şahsa gösterecek değildir."

Vişî radyosu Almanların kontrolü altına girmiş olduğu için bu sözlerde yalan, yahut yanlışlık olmasına ihtimal verilemez. Anlaşıyor ki Hitler son ve kati olarak Vişî hükümetinden yeni bir taleple bulunmuştur. Laval bu taleple yerine getirilmediği takdirde kendisinin iş başında kalamayacağı gibi yerine başka bir Fransızın da getirilebileceğini ve Alman işgal kuvvetlerinin doğrudan doğruya sivil idareyi de ellerine alacağını bildirmiştir. Bu vaziyet göz önüne getirilince Lehistanın zabıtası isminde Fransadan gönüllü ve gönülsüz olarak toplanacak bir orduya verilmesi projesi aklın kabul edeceği bir fikirdir.

Hitler Mareşal Peten ile müfâfâke imzalandığı zaman işgal altındaki Fransa ile bir işbirliği yapmak ümidi vardı. Vişî hükümetinde Laval'ın faaliyetleri bu ümidin gerçekleşmesi imkânlarını kuvvetlendiriyordu. Fakat hadîseler alışı istikamete inkısafta. Bu defa Darlanın Cezayire giderek Amerikalılarla birleşmesi üzerine bütün Fransayı işgale me-

bur oldu. Bu işgal için Almanya'dan yeni kuvvetler getirildi. Diğer taraftan Tulonda Fransız donanmasının kendi kendini batırması; bunu da ele geçirmeye imkân bırakmadı. Böylece müfâfâke Almanya'ya Fransada bir şey kazandırmadıktan başka bir çok işgal kuvvetleri tutmak neticesine varmış oldu.

Eğer Alman ordusu Rusyada Kızıldereyi Ural dağlarının arkasına atabilmiş ve bu cepheyi ehemmiyetsiz bir müdafaa sistemi ile muhafaza edebilecek hale getirebilmiş olsaydı Fransadaki bu vaziyet devam edebilirdi. Halbuki bu cephede dahi işler tersine gitti. Bu kıs içinde Rus ordularının kuvveti kırılmak üzere dursun, Almanlar için bazı cihetlerden geçen senekinden daha zor bir durum hasıl oldu.

Almanya Avrupadaki bütün mütefakkerlerinden mümkün olan kuvvetleri almıştır. Bilhassa Sovyet Rusyaya karşı yegâne dayanağı Alman ordusudur. Yani Almanyanın Lehistan'daki işgal kuvvetlerini alarak cepheye götürebilmesi alınacak tedbirlerden biridir. Bu itibarla Hitlerin talebi ile Fransadan Lehistan'a gönderilmek üzere Laval'ın bir ordu toplamak istemesi ihtimali yok değildir.

Sonra Fransadan eli silâh tutabilecek gençler toplanarak Lehistan'a götürülecek olursa buradaki Alman işgal kuvvetlerinin mühim kısmını da geri çekmek kabil olur. Bu da Almanya için ayrı bir menfaattir.

Yalnız Laval'ın bu şekilde yapacağı teşebbüs muvaffak olabilir mi? Bu nokta çok şüphelidir. Almanya işçilik için gitmek istemeyen Fransızların gönüllü ve hattâ gönülsüz olarak Lehistan'da polis hizmetini görmelerine akıl ermez. Bu takdirde Vişî'de Laval hükümetinin de âkibeti pek yakın gibi görünüyor. Ondan sonrası haddesiz bir karanlıktır.

Adliye Vekilliğinin mühim bir anketi

Kanun dışı evlenmeler ve nesebi sahih olmıyan çocuklar

Etulula, Mazhar Osman, Refik İnce Prof. Tahir Taner, ve Ankara Hukuk Fakültesi komisyonunun fikri

Ankara, 25 (Valat) — Kanun dışı evlenmelerin sebepleri ve nesebi sahih olmayan çocukların durumunu ıslah maksadıyla Adliye vekilliğince yapılan tedkiklere devam olunmak tadır. Vall ve müddeumumlarından bir hususta alman mütealemlere ilâveten Adliye vekilliği bir de profesörlerin fikirlerini müracaat etmiş ve bunlardan aldıkları cevapları tasnif etmiştir.

Alman bu cevaplarda ilgili kanun-

General Jiro asayişin teminini üzerine aldı

Darlanın halefinin kim olacağı bugün Cezayirde tayin edilecek

Cezayir: 25, (A.A.) — Fransız makamları aşağıdaki tebliği neşretmiştir:

Fransız Afrikası yüksek komiseri Amiral Darlan dün 24 ilkanın öğleden sonra saat 15 de yüksek komiserlik dairesinde katledilmiştir. Amiral Darlan, hastahaneye kaldırılırken ölmüştür.

Katil, derhal vak'a mahallinde tevkif edilmiştir.

Halkın umumî nefret hislerini, izhar etmesine rağmen Cezayirde tam bir sükûn ve nizam hüküm sürmektedir.

Katil, derhal isticvap edilmiştir. Fakat katilin ismi henüz malûm değildir. Katlin bir Alman veya İtalyan işi mi olduğu bilinmemektedir. Katlin milliyeti de malûm değildir.

Kızıldere Kafkas cephesinde de taarruza geçti

Orta Don cephesinde Almanlar süratle ricat ediyorlar

Moskova, 25 (A.A.) — Sovyet haberler bürosunun hususî tebliği:

Son günlerde kuvvetlerimiz Nalçık cennup doğu çevresinde taarruza geçmişler ve düşman mukavemetini kırarak 18 ilâ 20 kilometre ilerlemişlerdir. Kuvvetlerimiz, Dzurikay, Kadgora, Aron, Alagir, Nogkay gibi mühim mevkiileri işgal etmişlerdir.

Moskova, 25 (A.A.) — Sovyet tebliği:

Kızıldere Stalingrad'da ve merkez cephesinde taarruzlarına devam ediyorlar.

Merkez Don bölgesindeki taarruzumuz da memnuniyet verici bir şekilde gelişmektedir. Birçok köy ve kasaba zaptedilmiştir. Kızıldere'de hemmihyetli miktarda malzeme ele geçirilmiştir.

(Devamı Sa. 4 Sâ. 4 de)

SUKAST NASIL OLDU?

Londra: 25, (A.A.) — Cezayir radyosu, bu sabah, Amiral Darlan'ın katli hakkında aşağıdaki tafsilâtı vermiştir:

Amiral Darlan, dün öğleden sonra Cezayirdeki yüksek komiserlik bürosuna girenken, yirmi yaşlarında hüviyeti meçhul bir katil tarafından öldürülmüştür. Katil, Darlanın çalışma odası karşısında, intizar odasında beklemekte idi. Katil, üç el silâh atmıştır. Kurşunlardan birisi, Darlanın ağzından yaralamış, diğer iki kurşun da ciğerlere saplanmış.

Bununla beraber amiral bürosunun kapısında katille boğuşmuştur. Katil amiralin ellerinden kurtulmuş ve iki kurşun daha atmıştır. Kurşunların birisi öldürmüştür.

(Devamı Sa. 4 Sâ. 6 da)

Amiral Darlan

Erbaa felâketzedelerine istinbulun yardımı

Erbaa felâketzedelerine yardım etmek üzere parti kongresinde karar alındığı, buradaki vatandaşlara İstanbul halkının süratle yardıma koşacağını dün yazmıştık. Partide bu işle meşgul olmak üzere bir komisyona kurulmuş, dünden itibaren faaliyet başlamıştır. Komisyon bugün bu hususta...

(Devamı Sa. 4 Sâ. 5 de)

Tokat Valisi zelzelenin korkunç tafsilatını anlatıyor

Erbaada 925 baraka inşasına başlandı, resmî daireler çadırlara yerleşti

Sihhat Vekili Tokatta ağır yaralıları ziyaret etti

Ankara, 25 (A.A.) — Şimdi aldığı haberler gece saat 2,45 ile 3,30 arasında İstanbul, Bolu, Iznik ve Yenişehirde zararsız geçen bir yer sarsıntısı olduğunu bildirmektedir.

RASATHANENİN TEBLİĞİ
Kandilli rasathanesinden bildirilmiştir: Bu sabah yaz saatle 2 y. 48 dakika...

(Devamı Sa. 4 Sâ. 2 de)

Dün 2329216 lira varlık vergisi ödendi

Hükümetin göstermiş olduğu kolaylıklar alâkalılarca büyük bir memnuniyetle karşılandı

Varlık vergisi mükellefleri ödemek mecburiyetinde oldukları paraları, maliye şubelerine götürüp yatırmaya devam etmektedirler. Dün İstanbulun muhtelif semtlerindeki şubelere verilen varlık vergisi miktarı 2,329,216 liradır.

Diğer taraftan varlık vergisi tarhında unutulmaları adları tesbit edilmektedir. Sonkânunun ilk

haftasında toplanacak yeni bir komisyon bunlara da varlık vergisi, tarhedecektir.

Diğer taraftan hükümetin göstermiş olduğu kolaylıklar dün alâkalıların arasında büyük bir memnuniyet uyandırmıştır. Bir çok tüccarlar, bankalara müracaat ederek kendilerine krediler açtırmakta ve mallarını ipotek ettirmektedirler.

ZIRAAT BANKALARI DA AVANS VERİYOR

Bankalar, menkul, ve gayri menkul mukabilinde avans vermeğe başlamışlardır.

Ziraat Bankası da ihracat makûsüde satın alınmış hububat, yağlı tohum ve diğer maddelere avans verecektir.

Mareşal Petenin General Dö Golün Fransızlara ümit mesajı

Peten diyor ki: "Bedbaht bir milletin ortasında ve vazifemin başında kalmak bir şeref borcu telâkki ediyorum."

Dö Gol diyor ki: "Fransız milleti atıldığı esaret zindanında geciken milli birliğini ikmal etmek üzere bulunuyor."

Vişî, 25 (A.A.) — Fransız devlet reisi mareşal Peten dün akşam radyoda bütün Fransızlara hitaben söylediği bir nutukta ezimle şöyle demiştir: "Fransızlar, lejyon mensupları, silâhları ellerinden alınıp askerler, gemisiz denizciler ve yabancı memleketlerde çalışan işçiler memleketin istikbalı hakkındaki bu ümit mesajını sizin hepinize bildirmek isterim.

1940 haziranında sizinle beraber kaçağımıza dair söz vermiştim, sözümü tuttum. Donanmadan da mahrum kaldığımız bu tehlikeli zamanlarda bedbaht bir milletin ortasında ve vazifemin başında kalmak şahsî bir şeref borcu telâkki ediyorum.

Fransanın ızıraplarını hafifletmek için hepinizin elinden geldiği kadar çalışmasını istedin. Herkes payına düşen fedakârlığı yapmadığı halde bir memleketin kurtarılabilmesine inanmıyınız. Bu talihsiz günlerde şerefli kalabilmek için hükümetin emirlerine itaat ederek birbirinize ve bana yardım ediniz ve çalışınız. Verdiniz söz asla ihanet etmeyiniz. Daima dürüst, gururlu ve şerefli kalınız.

(Devamı 2 nci de)

Dünya sulha erişmek için çalışıyor. Ben sulhun esaslarını kurabilmek için elimden geleni yapıyorum."

Londra: 25, (A.A.) — General de Gaulle dün akşam radyoda Fransız milletine hitap ederek demiştir ki:

İstiraplarımız, nefretlerimiz ve hiddetlerimiz bugünlerde son haddini bulmuştur. Fakat selâmete erişeceğimize ve intikam alacağımıza hükmettiğimiz sebepler de hiç bir zaman bugünkü kadar kuvvetli görünmemiştir. Bu noel gününde düşman bütün muharebe meydanlarında gerilemektedir. Düşmanın çökmeğe başladığını gösteren alâmetler gözlerimizin önünde belirmeğe başlamıştır.

Diğer taraftan Fransız milleti, atıldığı esaret zindanında milli birliğini ikmal etmek üzere. Bu birlik yalan ve hiyanet yüzünden uzun müddet gecikmiştir. Geniş, Fransız toprakları ve mühim askeri vasıtalar harbe tekrar başlatılmamış. Bu mücadelede bir duruma konulmuştur. Bu mücadelede imparatorluğun büyük bir kısmında da...

(Devamı Sa. 4 Sâ. 5 de)

Şimali Afrika cephelerinde Fizanda

Orta Afrikadan ilerleyen Fransız kuvvetleri muhver kuvvetlerle çarpışıyor

Bu hareket muvaffak olursa Romelin ricat yolu kesilecek

Londra: 25 (A.A.) — Fas radyosunun bugün bildirdiğine göre, sekizinci ordunun ileri birlikleri Buaratelsuna varmış bulunuyorlar. Romelin Mısır'da kuvvetli bir İtalyan garnizonu bırakmış olduğu şimdi teyid edilmektedir.

İNGİLİZ TEBLİĞİ

Kahire: 25, (A.A.) — Cuma günü orta şark harp tebliği: Düşmanla sirtte yakınlarında temas halinde bulunan kara kuvvetlerimiz hakkında bildirilecek hiç bir şey yoktur.

Dün aşım Napoli ve Taranto şehirleri bombardıman edilmiştir. Girit adasındaki, Tymbake hava alanına da muvaffakiyetli bir tebarüz yapılmıştır.

FİZAN BÖLGESİNDE
Londra: 25, (A.A.) — Fransız hâltüstüvâsındaki savaştan Fransız kitaları, son günlerde Trablusgarbın cenubundaki mıntaka olan Fizanda muhver kuvvetleri ile bir muharebeye girişmişlerdir.

(Devamı Sa. 4 Sâ. 3 de)

müttefiklerler. Yalnız nazilik, şistlik ve askeri istibdat, baş türlü düşünüyor. Darlının kat veya katillerine süratle adalet